

prima instanță: N. Simciuc
instanța de apel: N. Budăi, L. Bulgac, I. Muruianu

dosarul nr. 2r-694/15

DECIZIE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „EuroCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Tabuica Andrei și Tabuica Mariana cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Tabuica Andrei și reprezentantul acestuia Cernolev Ion, cu toate actele anexate,

constată:

La 08 august 2013, BC „EuroCreditBank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tabuica Andrei și Tabuica Mariana cu privire la executarea dreptului de ipotecă.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de credit nr. C.L. 978-498 din 08 aprilie 2010, BC „EuroCreditBank” SA i-a acordat lui Tabuica Andrei un credit bancar în sumă de 1000000 lei, cu termen final de rambursare până la 07 aprilie 2020. Creditul a fost acordat în tranșe și anume, la 09 aprilie 2010 - 170000 lei și 600000 lei, iar la 14 aprilie 2010 - 230000 lei.

Susține că în scopul asigurării rambursării creditului Tabuica Andrei a ipotecat băncii, conform contractul de ipoteca nr. 3874 din 09 aprilie 2010, încăperea locativă, cu suprafața totală de 104,1 m.p., situată în mun. Chișinău, str. A. Mateevici, nr. 86, înregistrată în registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral 0100521.252.02.004, care aparține pârâților cu drept de proprietate privată.

Menționează că contractul de ipoteca a fost autentificat notarial și a fost înregistrat în registrul bunurilor imobile nr.0100/10/24769 din 09 aprilie 2010.

Afirmă că pe parcursul termenului de creditare de către Tabuica Andrei au fost încălcate repetat condițiile Contractului de credit, ce se referă la termenul achitării plăților lunare, motiv pentru care în conformitate cu prevederile art. 487 alin. (1) din Cod civil, art. 61 alin. (1) din Legea cu privire la gaj, art. 30 alin. (1) din Legea cu

privire la ipotecă, care stabilesc că creditorul gajist poate exercita dreptul de gaj dacă debitorul nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, în adresa pârâților au fost expediate notificări privind intenția de a executa dreptul de ipotecă, totodată solicitându-se achitarea datoriilor până la 19 iunie 2012.

Remarcă că în termenul stabilit datoriile au fost achitate doar parțial, iar de către bancă la 12 iulie 2012 a fost înregistrat preavizul de executare a dreptului de ipotecă asupra bunului imobil. Copia preavizului înregistrat a fost expediat pârâților prin scrisorile băncii din 16 iulie 2012, prin care banca a solicitat achitarea datoriilor sau transmiterea benevolă în posesia a bunului imobil ipotecat în decurs de 20 de zile din data înregistrării preavizului în registrul bunurilor imobile, în conformitate cu prevederile art. 488 alin. (4) din Codul Civil al RM și art. 31 alin. (3) lit. d) din Legea cu privire la ipotecă, rezervându-și dreptul de a se adresa în instanța de judecată în vederea transmiterii silită a imobilului pentru a fi vândut în scopul stingerii datoriilor formate, în cazul neîndeplinirii acestor cerințe.

Invocă că deși, pârâții au achitat parțial datoriile, însă bunul imobil ipotecat n-a fost transmis benevol în posesia băncii. Astfel, conform situației din data de 07 august 2013, suma totală a datoriilor aferente contractului de credit constituie 970286 lei, din care, 857120,69 lei - soldul creditului; 71417, 38 lei - dobânda aferentă creditului și 41747,93 lei - penalitățile contractuale, în termenul indicat în preaviz bunul imobil gajat nu a fost transmis în posesia băncii benevol, prin urmare, consideră că acesta urmează a fi transmis silit, în baza unei hotărâri judecătorești.

Solicită transmiterea silită din posesia pârâților Tabuica Andrei și Tabuica Mariana a bunul imobil ipotecat pentru comercializarea acestuia în scopul achitării datoriilor aferente contractului de credit, evacuarea silită a lui Tabuica Andrei și Tabuica Mariana, a membrilor familiei acestora, cât și a altor persoane care au dreptul de a utiliza imobilul de sine stătător, fără acordarea altui spațiu locativ, dispunerea vânzării bunului imobil ipotecat de către un executor judecătoresc licențiat, precum și încasarea în mod solidar de la Tabuica Andrei și Tabuica Mariana a taxei de stat pentru depunerea acțiunii în sumă de 7000 lei.

În cadrul dezbaterilor judiciare BC „EuroCreditBank” SA a depus o cerere de majorare a cerințelor prin care a solicitat și încasarea datoriei existente la situația din 20 februarie 2014 pe contractul de credit în sumă de 1032742,84 lei, inclusiv 851843,44 lei - soldul creditului; 130707,67 lei - dobânda aferentă creditului; 50191,73 lei - penalitățile contractuale, precum și taxa de stat în sumă de 30982,29 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 septembrie 2014, acțiunea a fost admisă parțial, fiind transmis în posesia BC „EuroCreditBank” SA bunul ipotecat, situat în mun. Chișinău, str. A. Mateevici 86, numărul cadastral 0100521.252.02.004, care aparține cu drept de proprietate lui Tabuica Andrei și Tabuica Mariana, pentru a fi vândut în scopul achitării datoriilor aferente contractului de credit nr. C.L. 978-489 din 08 aprilie 2010. Au fost evacuați Tabuica Andrei și Tabuica Mariana, cu toate bunurile din imobilul situat în mun. Chișinău, str. A. Mateevici 86, fără acordarea altui spațiu locativ. Totodată, a fost încasat în mod solidar de la Tabuica Andrei și Tabuica Mariana în beneficiul BC „EuroCreditBank” SA taxa de stat în sumă de 7000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

L 21 octombrie 2014, Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia,

casarea integrală a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, nu s-a data curs cererii de apel depuse de Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, fiind comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 250 lei, acordîndu-i pentru aceasta un termen de pînă la 04 februarie 2015 și explicat că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate, cererea de apel va fi considerată nedepusă și va fi restituită în condițiile art. 369 alin.(1) CPC.

Prin aceeași încheiere părților i s-a comunicat că chestiunea privind primirea cererii de apel va fi soluționată în ședință de judecată la data de 05 februarie 2015, ora 10.00 în incinta Curții de Apel Chișinău, situate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 73, sala nr. 3.

La 03 februarie 2015 Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată, iar printr-o cerere separată depusă în aceeași zi a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Tot la aceeași dată, Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 04 decembrie 2014, în partea stabilirii cuantumului taxei de stat, impusă spre achitare la depunerea cererii de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2015, a fost respins recursul declarat de către Tabuica Andrei și menținută încheierea instanței de apel din 04 decembrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, a fost restituită cererea de apel depusă de Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, cu toate actele anexate, pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu prevederile art. 368 alin.(1) CPC.

La 15 iunie 2015, Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 23 aprilie, 2015, solicitînd admiterea acestuia și casarea încheierii contestate ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că la 03 februarie 2015, prin intermediu cancelariei, instanței de apel a depus apelul motivat și cererea de scutire de la plata taxei de stat, pe motiv că conturile bancare sunt blocate și că are la întreținere doi copii minori.

Consideră neîntemeiată mențiunea instanței de apel cu referire la faptul că chestiunea cu privire la necesitatea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel a fost soluționată irevocabil prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2015, apelantul fiind obligat să plătească taxa de stat.

Menționează, în acest sens, că prin recursul din 03 februarie 2015 s-a contestat modalitatea de calculare a taxei de stat, nefiind invocată și problema scutirii de la plata taxei de stat, respectiv această problemă nu a format obiectul de examinare la Curtea Supremă de Justiție, ceea ce atestă că instanța de apel a lăsat fără examinare cererea din 03 februarie 2015 privind scutirea de la plata taxei de stat, motivul căreia sa invocat blocarea conturilor bancare și existența la întreținere a doi copii minori.

Pentru motivele invocate, consideră că încheierea instanței de apel din 23 aprilie 2015, urmează a fi casată cu restituirea pricinii la rejudecare, instanța urmînd să se expună asupra cererii de scutirea de plata taxei de stat.

Mai invocă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 a primit-o prin intermediul oficiului poștal la 01 iunie 2015, ce se confirmă prin ștampila poștală.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La materialele pricinii lipsesc date care ar confirma data expedierii în adresa recurentului a copiei încheierii instanței de apel din 23 aprilie 2015, iar ultimul insistă că aceasta i-a fost adusă la cunoștință, prin intermediul oficiului poștal, doar la 01 iunie 2015, fapt ce se confirmă și prin copia plicului anexată la cererea de recurs (f.d. 155).

Alte date care ar atesta contrariul la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 iunie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierilor Curții de Apel Chișinău și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, odată cu depunere la 03 februarie 2015 a cererii de apel motivate împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 septembrie 2014, Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, printr-o cerere separată a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, drept motiv invocând blocarea conturilor bancare și existența la întreținere a doi copii minori.

Cu toate acestea, instanța de apel nu a soluționat cererea lui Tabuica Andrei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, dar referindu-se la prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, prin încheierea din 23 aprilie 2015, a dispus restituirea cererea de apel depusă de către Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, pentru nelichidarea neajunsului indicat de instanță în încheierea din 04 decembrie 2014, emisă în conformitate cu prevederile art. 368 alin.(1) CPC.

Prin prisma art.2 CPC și art. 6§1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale restituirea cererii de apel în circumstanțele enunțate duce la îngrădirea accesului liber la justiție, fapt ce în consecință este o încălcare a art.6 paragraful 1 din Convenție. În favoarea concluziei enunțate, instanța de recurs invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov contra Moldovei.

Or, după cum se constată în speță, deși, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2015 a fost menținută încheierea instanței de apel din 04 decembrie 2014, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion și s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 250 lei pînă la 04 februarie 2015.

Însă, atât din conținutul recursului declarat împotriva încheierii respective, cât și din conținutul deciziei instanței de recurs, rezultă că Tabuica Andreri a contestat doar corectitudinea calculării a cuantumului taxei de stat impus spre achitare pentru depunerea cererii de apel, nefiind, astfel, pusă în discuție și chestiunea cu privire la scutire de la plata taxei de stat.

În aceste condiții este neîntemeiată mențiunea instanței de apel precum că chestiunea cu privire la necesitatea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel a fost soluționată irevocabil, iar apelantul fiind obligat să plătească taxa de stat.

Sub acest aspect, se constată că la adoptarea încheierii din 23 aprilie 2015 Curtea de Apel Chișinău a admis încălcarea normei procedurale, consecință ce duce la casarea încheierii și remiterea cauzei spre rejudecare de la faza primirii cererii de scutire de la plata taxei de stat.

La rejudecare, instanța de apel urmează să stabilească, pe bază de dovezi certe, dacă Tabuica Andrei întrunește sau nu condițiile prevăzute la art. 85 CPC și în dependență de circumstanțele stabilite să se expună printr-o încheiere motivată asupra cererii ultimului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Tabuica Andrei, reprezentat de avocatul Cernolev Ion.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „EuroCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Tabuica Andrei și Tabuica Mariana cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de la faza primirii cererii de scutire de la plata taxei de stat.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva